

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ביצה - כ"ט

1. כשקונים מהטבח, אסור לפסוק דמים. כיצד מותר?

הטבח שוחט ומחלק ביניהם למחצה ושליש.

לאדם שמעוניין בחתיכה לפי סכום, היו הקצבים חותכים חתיכות שוות וקבועות והקונה נוקב בשמם. כגון: תרטא, חלקא, אוזא, רבעא

2. במה נחלקו ת"ק ור' יהודה לגבי למלא מכלי מידה?

א. לשמואל: כלי המיוחד למידה לכו"ע אסור. ובכלי שעומד למידה ועדין לא מדדו בו לת"ק מותר, ולר' יהודה אסור.

אמנם לגבי קופיץ דעותיהם הופכות. לר' יהודה בקופיץ מותר כיון שלא עומד למידה לת"ק בקופיץ אסור כיון שהוי עובדא דחול.

ב. לרבא: נחלקו האם מותר למלא בכלי המיוחד למידה כשאינו מזכיר שם המידה.

[ובקופיץ דעותיהם הפוכות ותירצו בדומה לעיל]

3. מדוע אבא שאול בן בטנית היה ממלא כלי המידה ביו"ט מבערב?

לתנא קמא: כדי להמנע ממדידה ביו"ט.

לאבא שאול [אחר]: כך היה נוהג כל חוה"מ. מפני ביטול ביהמ"ד. שהיו מגיעים כולם לשאול בהלכה ולא היה לו פנאי כתמיד להמתין

עד שישקע הקצף - שהמדידה תהיה אמיתית. [ועי' רש"י שיש שגורסים רק: 'מפני ביטול ביהמ"ד']

לחכמים: אף בחול נהג כך. מפני 'מצוי המידות' שישהה כלי המידה שהות ממושכת בהשפכו לכלי הקונה כדי שיתמצה וישפך הכל.

ומעשה: שחישב שהרויח מבידורי המידות 300 חביות יין. וכן לחבריו 300 חביות שמן ממצוי המידות, ורצו למסור להקדש.

אך הגזברים אמרו להם שהקונים מחלו לכם. וכיון שאתם מחמירים על עצמכם עשו בזה צרכי רבים כדן הגוזל ואינו יודע ממי גזל

יעשה, בורות שיחין ומערות.

4. אלו אופני מדידה הותרו?

א. למדוד שעורים אפילו לבהמה - אסור. אך לקדור בכלי קב או קביים בתוך השעורים - מותר ואין זה דרך חול.

ב. הנחתום מודד תבלין ונותן בקדירתו כדי שלא יקדיח התבשיל.

ג. לרב- מודדת אישה קמח ונותנת לתוך עיסתה כדי שתיטול חלה במידה יפה. ולשמואל: מורים שאסור אבל אין מוחים במודד.

5. קמח מנופה, האם מותר לנפותו בשנית ביו"ט?

לת"ק אסור. לר' פפייס מותר. כיון שאינו ממש מרקד.

אם נפל לתוכו צרור או קיסם, שניהם סוברים שמותר.

שונה הברייתות לפני רבינא: יברור ויוציא בידו. אך אמר לו רבינא שלברור בידו חמור יותר.

ולהלכה: דרשו שמותר. ורב יוסף כשראה את אשתו מנפה בשינוי, אמר לה רוצה אני פת יפה - בלי שינוי

אמנם רב אשי כשראה את אשתו משנה אמר בוודאי ראתה כך אצל אביה רמי בר חמא.

6. מדוע מותר לבקש מחנווני תן לי אגוזים או ביצים במנין כך וכך?

שדרך בעל הבית למנות כך בתוך ביתו ואין זה דרך מקח.

וכן בברייתא: הולך אצל רועה ומבקש גדי וכן אצל טבח, נחתום, חנווני וכו' ובלבד שלא יזכיר סכום מדה.

ולרשב"א שלא יזכיר סכום מקח.